

## Fontos információk vállalkozók, iparosok, kft-k és mezőgazdasági termelők részére!

### A Vállalkozói Tájékoztató új számának tartalma:

#### AZ ÖSZTÖNDÍJAZÁSI SZERZŐDÉS

Az ösztöndíjazásról szóló szerződést olyan személlyel lehet megkötni, aki iskoláztatáson tartózkodik, illetve középiskolai tanuló, főiskola vagy egyetemi kar hallgatója. Az adókedvezmény, illetve kivételezés jogának megvalósításáról a megsemmisült vagy megsérült (kárt szenvedett) vagyon pótlására nyújtott segélyből eredő juttatások, a szervezett szociális és humanitárius segély, egyetemistáknak és középiskolai tanulóknak nyújtott ösztöndíj vagy segély, illetve hitel (kölcsön), amatőr sportolók táplálék-kiégészítési célú támogatása, és a betegség esetén kapott szolidáris segély alapján kapott juttatások adómentesítésére való jog érvényesítéséről szóló szabályzat (az SZK Hivatalos Közlönye, 31/2001-es és 5/2005-ös szám) rendezi egyebek mellett a diákkölcsönök, egyetemista hitelek és ösztöndíjak utáni adókedvezményekre (kivonásokra, adóelengedésre – szerbül: poreska izuzimanja) való jog megvalósításának feltételeit. Példa: Határozat a középiskolai tanuló ösztöndíjának jóváhagyásáról

Példa: Szerződés az ösztöndíj folyósításáról

A polgárok 2014-ik évi jövedelmi adója benyújtásának határideje

A 2014-es esztendőre vonatkozóan a polgárok évi jövedelmi adójára vonatkozó adóbevallás benyújtásának végső határideje 2015. május 15., a PPDG-2R formanyomtatványon, illetve úrlapon (Obrazac PPDG-2R). 2015. április 1-től a PPDG-2R úrlapon az adóbevallás kizárólag elektronikus úton nyújtható be.

➡ 1. oldal

**A JOGI SZEMÉLY ÉS A VÁLLALKOZÓ EGYMÁSKÖZTI KÖVETELÉSEI AZ ÁRUFORGALMI ÉS SZOLGÁLTATÁS-OKRÓL SZÓLÓ SZERZŐDÉSEK ALAPJÁN TÍZ ÉV ALATT, TEHÁT AZ ÁLTALÁNOS ELÉVÜLÉSI HATÁRIDŐ ALAPJÁN ÉVÜLNEK EL**

➡ 4. oldal

#### A TÉRÍTÉSEK BEFIZETÉSE A GAZDASÁGI NYILVÁNTARTÁSI ÜGYNÖKSÉG EGYSÉGES SZÁMLÁJÁRA

A gazdasági nyilvántartási ügynökség (szerbül: Agencija za privredne registre) internetes oldalán (www.apr.gov.rs) közzétette a bejegyzési térítésre és a dokumentáció nyilvánosságra hozatalára vonatkozó térítés befizetésére szolgáló egységes számlával (szerbül: jedinstveni račun) kapcsolatos információt, és a tájékoztatást arról az egységes számláról, amelyre a pénzügyi jelentések nyilvántartásának szolgáltatásai, és a nyilvántartásokban szereplő adatok kiadása utáni, az ügynökség által a felhasználók külön kérésére végzett adatszolgáltatások utáni térítések befizetésére szolgál.

➡ 4. oldal

#### A SZERZŐDÉS FELBONTÁSA

A felek szerződésbontási jogát a kötelmi viszonyokról szóló törvény 124-138-ik szakaszai szabályozzák (a JSZSZK Hivatalos Lapja, 29/78, 39/85, 45/89 – a JAB döntése, és 57/89, a JSZK Hivatalos Lapja, 31/93) és a Szerbia és Montenegró Államközösségének Hivatalos Lapja 1/2003-as száma – Alkotmányos alapokmány).

Szerződés felbontása nemteljesítés miatt

Szerződés felbontása vagy megváltoztatása a megváltozott körülmények miatt

A szerződés teljesítésének lehetetlensége

Aránytalan sérelem

Uzsoraszerződés

➡ 5. oldal

#### AZ ÖSZTÖNDÍJAZÁSRÓL SZÓLÓ SZERZŐDÉS

Az ösztöndíjazásról szerződés olyan személlyel köthető meg, aki tanul, illetve a középiskolai tanulóval, vagy a főiskolai, illetve egyetemi hallgatóval.

Az adókivonásra való jog megvalósításáról szóló szabályzat alapján, amely rendezi a megsemmisült, illetve megsérült (kárt szenvedett) vagyon miatti segély, a szervezett szociális és humanitárius segély, az ösztöndíj és a diákhitel, illetve egyetemista kölcsön, az amatőr sportolók élelmiszer-kiégészítési járadéka, valamint a betegség esetén kifizetett szolidáris segély alapján megvalósított jövedelem alóli adókivonást (kedvezményt, szerbül: poresko oslobođenje és poreska izuzimanja, az SZK Hivatalos Közlönye, 31/2001 és 5/2005) egyebek mellett rendezik a diákhitelek és egyetemista kölcsönök, illetve ösztöndíjak alapján járó adókedvezményekre, illetve kivonásokra való jog megvalósításának feltételeit.

Folytatás a 2. oldalon

**Friss törvény-  
módosítások és elő-  
írások, melyek megkönnyítik  
az Ön üzleti tevékenységét!**



A polgárok jövedelmi adójáról szóló törvény 12-ik szakaszának 9-ik bekezdése előírja, hogy nem kell adót fizetni a polgároknak azokra a bevételeire (jövedelmére), amelyeket havi 10.837,00 dináros összeghatárig diákhitel, illetve egyetemista kölcsön, vagy ösztöndíj alapján valósítottak meg.

Ugyanennek a szabályzatnak a 7-ik szakasza előírja, hogy az adó kivétel azoknak a jövedelmeknek az esetében, amelyek alapját ösztöndíj, diákhitel képezi, és amelyeket az ösztöndíjakat és diákhiteleket meghatározó előírt törvények szabályoznak, és amelyeket a középiskolai diákoknak, főiskolai és egyetemi hallgatóknak fizetnek ki szerződés alapján:

- 1) a Szerb Köztársaságban a diák- és egyetemista életszínvonalat rendező törvény alapján;
- 2) olyan adományozók részéről, amelyeknek tevékenysége többek között a diákok és egyetemisták ösztönzése, támogatása és segítése (állami szervezetek és intézmények, kormányon kívüli szervezetek, jótékonyági és más szervezetek, alapítványok, alapok, vagyonadományok, stb.);
- 3) vállalatok és más jogi személyek, illetve vállalkozók részéről, azok szakemberszükségletei biztosítása és megoldása céljából.

Az adózási kivételre való jog nem valósítható meg azoknak az ösztöndíjaknak és diákkölcsönöknek az esetében, amelyeket az ösztöndíj vagy diákkölcsön folyósítójánál munkaviszonyban levő személyeknek, illetve az általános iskolába járó gyerekeknek (diákoknak) fizetnek ki (kötelező alapbiztosítás).

Arra a kifizetett ösztöndíj- illetve diákhitel összegre, amely a polgárok jövedelmi adójáról szóló törvény 9-ik szakasza 1. bekezdésének 12-ik pontjában meghatározott adómentes összegnél magasabb, a törvény 85-ik szakaszában szereplő egyéb jövedelmek után kell adózni.

A pénzjutalmak után, amelyeket a diákoknak és egyetemi hallgatóknak az iskoláztatásuk idején elért eredmények alapján fizetnek ki, nem írtak elő adómentességet. Az említett pénzjutalmak teljes egészében ugyanolyan elbírálás, illetve adózási szabályok alá esnek, mint a természetes személyek egyéb jövedelmei a törvény 85-ik szakasza alapján.

A polgárok egyéb jövedelem utáni adója 20 %, és arra az alapra számítják, amit a normatív költségekkel 20 %-kal csökkentett bruttó jövedelem képez.

Azokban az esetekben, amikor meghatározott az ösztöndíj és a kölcsön, illetve a diákok és egyetemisták pénzjutalmának összege (amelybe nem számították be az adót), az adóalap megállapítása érdekében elvégzik a szóban forgó adóköteles összeg bruttósítását (az ösztöndíjak és diákkölcsönök esetében az adómentes összeg feletti részre, a pénzjutalmaknál pedig a teljes összegre vonatkozóan), mégpedig a következő módon:  $\text{Bruttó jövedelem} - \text{Nettó jövedelem (összeg)} \times 1,19047619$ .

Az adót a következő minta alapján számítják ki:  $\text{Az adó összege} - \text{Bruttó jövedelem} \times 0,80 \times 20 \%$ .

A törvény 85-ik szakasza értelmében az egyéb jövedelmekre kivetendő adót a kifizető, jogi személyként elszámolja, levonja és befizeti a levonást követően az előírt számlára, mégpedig a jövedelem kifizetésének pillanatában, összhangban a törvény 101-ik szakaszával.

Az ösztöndíjak és kölcsönök adómentes összegén felüli részének, illetve a pénzjutalom egészének folyósítása alkalmával a kifizető összesített adóbevallást nyújt be a levonás utáni adó befizetéséről a PP OPJ-8 űrlapon/formanyomtatványon, továbbá az adóbefizetés specifikációját községek szerint, összhangban a levonás utáni adónyilvántartásról, annak megállapításáról és befizetési módjáról szóló szabályzattal, és a levonás utáni adó elszámolásáról és befizetéséről szóló összesített adóbevallás tartalmáról szóló szabályzattal (az SZK Hivatalos Közlönye, 137/2004, 82/2006, 61/2013, 74/2013 és 118/2013).

Az egyéb jövedelmek, amelyek adókötelesek megvalósításuk pillanatában a polgárok jövedelmi adójával összhangban (csökkentve a befizetett adóval és járulékokkal, amennyiben fizetik azokat), amennyiben azokkal a más alapú jövedelmekkel együtt beleszámítanak az évi adóalapba, meghaladva az előírt adómentes összeget, adókötelesek a polgárok évi jövedelmi adója vonatkozásában is (az adómentes összegén felüli összegre), mint pótdadó – összhangban a törvény 87-89-ik szakaszának rendelkezéseivel.

Forrás: A Pénzügyminisztérium 414-00-110/2005-04 számú, 2005. június 30-án kelt magyarázata

### **A polgárok évi jövedelmi adójának átadása a 2014-es esztendőre**

#### **A polgárok évi jövedelmi adójának adókötelezettjei a következő természetes személyek:**

- a rezidensek, a köztársaság területén és más országban megvalósított jövedelem után, és
- a rezidensek, akik a köztársaság területén valósították meg jövedelmüket

*Folytatás a 3. oldalon*



**és akik abban a naptári évben, amelyre az évi adó megállapítása/meghatározása vonatkozik, 2.211.336,00 dinárnál nagyobb jövedelmet valósítottak meg.**

### **A polgárok jövedelmi adójának adókulcsai**

A polgárok évi jövedelmi adóját a törvény 88-ik szakaszában szereplő alakra kell fizetni az alábbi kulcsok szerint:

- az évi átlagos kereset hatszorosát nem meghaladó összeg után – 10%;
- az évi átlagos kereset hatszorosát meghaladó összeg után – 10% az évi átlagos kereset hatszorosáig, + 15 % az évi hatszoros kereseti átlag feletti összegre.

2014-es évben az évi átlagos kereset hatszorosa 4.422.672 dinárt tett ki (6 x 737.112).

A polgárok 2014-ik évi jövedelmi adójával kapcsolatos adóbevallást **legkésőbb 2015. május 15-ig** kell benyújtani a PPDG-2R űrlapon (szerbül: Obrazac PPDG-2R). 2015. április 1-től a PPDG-2R űrlapon az adóbevallást kizárólag elektronikus úton lehet benyújtani.

### **Példa: A középiskolai tanuló ösztöndíjazásának jóváhagyásáról szóló határozat**

Társaság \_\_\_\_\_

A \_\_\_\_\_ székhelyű, \_\_\_\_\_ utca \_\_\_\_\_ szám alatti társaság \_\_\_\_\_ év \_\_\_\_\_ hónap \_\_\_\_\_ napján hozott

#### **H A T Á R O Z A T Á B A N**

jóvá hagyta egy középiskolai diák ösztöndíjazását a \_\_\_\_\_ középiskolában, a III. osztályban, a \_\_\_\_\_ képzési profilon.

A diák ösztöndíjazása két éven át tart (a III. és a IV. osztályban).

Az ösztöndíjat két éven át minden hónapban a törvénnyel összhangban, az ösztöndíj adómentes összegéig folyósítják.

Az ösztöndíj jóváhagyása a társaság kaderszükségletének biztosítása és megoldása érdekében történik.

Az ösztöndíjazottnak a hiteles dokumentáció alapján hagyják jóvá az ösztöndíjat. Ilyen dokumentum a középiskola III., illetve IV. osztályába való beiratkozást igazoló bizonylat.

Az ösztöndíj folyósítása 2014. szeptember 1-én kezdődik.

E határozat alapján szerződést kötnek az ösztöndíjazottal, amelyben rögzítik az egymás iránti jogokat és kötelezettségeket.

Ez a határozat meghozatalának napján lép hatályba.

A társaság igazgatója

### **Példa: Ösztöndíjazási szerződés**

#### **Ö S Z T Ö N D Í J A Z Á S I S Z E R Z Ő D É S**

amelyet ..... év ..... hó .....-án/én kötöttek meg:

1. A \_\_\_\_\_, \_\_\_\_\_ utca társaság, amelynek törzsszáma \_\_\_\_\_ és amelyet \_\_\_\_\_ igazgató (a továbbiakban: az ösztöndíj folyósítója) képvisel, és

2. \_\_\_\_\_ diák, akinek személyi száma \_\_\_\_\_, lakcíme \_\_\_\_\_ utcai lakos, a \_\_\_\_\_ iskola III. osztályának rendes, beiratkozott tanulója, a \_\_\_\_\_ képzési profilon (a továbbiakban: ösztöndíjazott/az ösztöndíj felhasználója) között.

#### **1. szakasz**

Az ösztöndíj folyósítója kötelezi magát, hogy az ösztöndíjazottnak a törvénnyel összhangban, az adómentes összegig kifizeti a havi ösztöndíjat 2014. szeptember 1-től kezdve az elkövetkező két év folyamán.

Az ösztöndíj folyósítója kötelezi magát, hogy addig ösztöndíjazza az ösztöndíj felhasználóját (ösztöndíjazottat), amíg az a középiskola rendes tanulójának státusával rendelkezik.

Az ösztöndíjazottnak joga van a tankönyv-költségek megtérítésére is, de csak a mellékelt bizonyítékok alapján, a törvénnyel összhangban elszámolt adók mellett, 2014. szeptember 1-től kezdve.

#### **2. szakasz**

Az ösztöndíjazott (az ösztöndíj felhasználója) köteles a 2014/2015-ös és a 2015/2016-os tanév kezdetén benyújtani a beiratkozást igazoló okmányt, továbbá a 2014/2015-ös és 2015/2016-os tanév befejezését igazoló okmányt, azaz a sikeresen befejezett tanévről szóló bizonyítványt az ösztöndíj folyósítójának.

Az ösztöndíj folyósítója megszünteti az ösztöndíj kifizetését, amennyiben az ösztöndíjazott évet veszít, és/vagy nem igazolja a tanév sikeres befejezését a 2014/2015-ös, és a 2015/2016-os tanév után.

*Folytatás a 4. oldalon*



### 3. szakasz

Az ösztöndíjat naptári év minden hónapjában folyósítják 2014. szeptember 1-től 2016. augusztus 31-vel bezárólag.

### 4. szakasz

Amennyiben az ösztöndíjazott az ösztöndíjat folyósító egyetértése/jóváhagyása nélkül középiskolát cserél, ezt a szerződést felbontják.

### 5. szakasz

Az ösztöndíjazott kötelezi magát, hogy a középiskola befejezésének napjától számított 30 napon belül jelentkezik az ösztöndíj folyósítójánál.

### 6. szakasz

Az ösztöndíjazott köteles az ösztöndíj folyósítójának a következő esetekben visszafizetni az ösztöndíjat:

- ha az ösztöndíjazásról szóló szerződést az ő hibájából bontják fel;
- amennyiben nem tesz eleget a jelen szerződés 2-ik és 5-ik szakaszában vállalt kötelezettségeinek.

### 7. szakasz

Az ösztöndíjazott nem köteles visszafizetni az ösztöndíjat, amennyiben az ösztöndíj folyósítója nem teszi lehetővé számára munkaviszony létesítését és/vagy ha időközben munkaképtelenné válik.

### 8. szakasz

Az esetleges vitákat megállapodás útján oldják meg. Amennyiben a szerződő felek nem tudják megállapodással rendezni vitájukat, illetékesnek a ..... alpbíróság számít.

### 9. szakasz

Ez a szerződés 3 (három) azonos példányban készült, amelyekből 2 (kettő) az ösztöndíj folyósítóját, 1 (egy) pedig az ösztöndíjazottat illeti.

Az ösztöndíjazó (az ösztöndíj folyósítója)

Az ösztöndíjazott ■

## **A JOGI SZEMÉLY ÉS A VÁLLALKOZÓ ÁRUFORGALMAZÁSRÓL ÉS SZOLGÁLTATÁSRÓL SZÓLÓ EGYMÁSKÖZTI SZERZŐDÉSÉBŐL SZÁRMAZÓ KÖVETELÉSEK ELÉVÜLÉSI IDEJE AZONOS AZ ÁLTALÁNOS, TÍZ ÉVES ELÉVÜLÉSI HATÁRIDŐVEL**

Az egymás közötti követelések a jogi személyek között az áruforgalomról és szolgáltatásokról szóló szerződések alapján, továbbá a térítési követelések az ezekkel a szerződésekkel kapcsolatos kiadások ügyében három év alatt évülnek el, amit a kötelmi viszonyokról szóló törvény 374-ik szakasza szabályoz. Ennek a törvényszakasznak az alkalmazása érdekében lényeges az egymás közötti követelések megléte az áru- és szolgáltatások forgalmazásáról, amelyet jogi személyek kötöttek egymással.

Amennyiben az egymás közötti gazdasági viszony résztvevői - amelynek alapján a szerződő felek között követelések keletkeztek az áru- és szolgáltatásforgalmazásról szóló szerződés alapján – jogi személy és természetes személy, illetve vállalkozó, a felek egymás közötti jogi viszonyára a kötelmi viszonyokról szóló törvény 371-ik szakaszának rendelkezéseit alkalmazzák, illetve az általános elévülési határidőt, azaz 10 évet.

A jogi személy és a vállalkozó (vagy a törölt vállalkozás tulajdonosa) közötti kölcsönös követelések tehát, amelyek alapja az áruforgalmazásról szóló szerződés, az általános elévülési idő, azaz 10 év után évülnek el.

Forrás: Szerbia Legfelsőbb Bíróságának 1996. szeptember 4-én hozott, 406/96 számú ítélete – A gazdasági bíróságok bírósági gyakorlata – 1997/1-es számú közlöny (Bilten) – 100. oldal, és a Szerbia Legfelsőbb Bíróságának 2004. január 15-én hozott, 168/2003-as számon jegyzett határozata/végzése (szerbül: Rešenje) ■

## **A TÉRÍTÉSEK BEFIZETÉSE A GAZDASÁGI NYILVÁNTARTÁSI ÜGYNÖKSÉG EGYSÉGES SZÁMLÁJÁRA**

A gazdasági nyilvántartási ügynökség saját internetes honlapján - [www.apr.gov.rs](http://www.apr.gov.rs) – közzétett tájékoztatója szerint a bejegyzésért és a dokumentáció nyilvános közzétételéért járó illetéket/térítést (szerbül: naknada) a 840-29770845-22 számlára kell befizetni, kötelezően beírva a 97-es modellt, továbbá az arra a számlára való hivatkozást, amelyet átvesznek az ügynökség internetes oldalán szereplő applikációkon át, mégpedig a „Računi za uplatu” jelzésű linken, vagy azokon az oldalakon, amelyeken szerepel az ügynökség számlája.

Folytatás az 5. oldalon



A pénzügyi jelentések nyilvántartásának szolgáltatásaiért és a nyilvántartásokból kiadott adatokért, amelyeket az ügynökség felhasználóinak külön igényei alapján szolgáltat az illetéket/térítést (szerbül: naknada) a 840-29776845-94 számú egységes számlára kell befizetni, kötelezően hivatkozva a tájékoztatóban szereplő számra, illetve az ügynökség által kiállított/kiadott előszámlára (szerbül: profaktura).

A bejegyzésért fizetett térítés megfelelő bizonyítéka a következők jelentik:

- 1.** a befizetési utalvány első példánya, ellátva a meghatalmazott személy aláírásával és a posta, bank, vagy kincstár-igazgatóság (szerbül: uprava za trezor) pecsétjével, amely tartalmazza:
  - a térítés befizetésére vonatkozó kötelező elemeket (a térítés összege, a befizetési számla száma, a fizetési kód, a fizetés célja, a befizető neve, vezetékneve és lakcíme, a felhasználó megnevezése),
  - kötelező hivatkozás az ügynökség által a 97-es modell által generált engedélyszámra és
  - a befizetés dátuma, vagy
- 2.** átutalási meghagyás vagy igazolás, ellátva aláírással és a bank vagy a kincstári igazgatóság pecsétjével, amely tartalmazza:
  - az átutalási meghagyás minden kötelező elemét (a térítés összege, a befizető számlája, a címzett számlája – az ügynökségi nyilvántartási szám -, a befizetési kód, a befizetés célja, a befizető megnevezése, a felhasználó megnevezése),
  - kötelező hivatkozást az engedélyezési számra, amelyet az ügynökség a 97-es modell alapján generált,
  - a záradékot (klauzula) arról, hogy a térítés megvalósult és
  - a dátumot, amelyen megvalósult a térítés, vagy
- 3.** a befizetőnek a bank, a kincstári igazgatóság, vagy a befizető pecsétjével ellátott ügyviteli számlakivonatát, amely tartalmazza:
  - a bankszámla-kivonat minden kötelező elemét (az adatokat a befizető számlájának megnevezéséről és számáról, a kivonat számát, a befizetés dátumát, a számla teljes forgalmát, az ügynökség számlájára befizetett eszközök összegét, a befizetés célját és a befizetés kódját), és
  - a kötelező hivatkozást a jóváhagyási/engedélyezési számra, amelyet az ügynökség a 97-es modell alapján generált.

Forrás: A gazdasági nyilvántartási ügynökség (szerbül: Agencija za privredne registre) ■

## A SZERZŐDÉS FELBONTÁSA

A kétoldali vagy kölcsönös visszterhes szerződések esetében minden szerződő fél felelős a szerződés teljesítésének anyagi vagy jogi hiányosságaiért.

Egyik fél sem köteles eleget tenni saját kötelezettségeinek, ha a másik fél nem tesz eleget, vagy nem hajlandó ugyanakkor eleget tenni kötelezettségeinek, kivéve, ha mást rögzítettek a szerződésben, vagy a törvény másképp rendelkezik, vagy valami más következik a dolog természetéből.

A felek szerződésbontási jogát a kötelmi viszonyokról szóló törvény 124-138 szakaszainak rendelkezései szabályozzák (a JSZSZK Hivatalos Lapja, 29/78, 39/85, 45/89 – Jugoszlávia Alkotmánybíróságának határozata és 59/89-es szám, továbbá a JSZK Hivatalos Lapja, 31/93-as szám és Szerbia és Montenegró Hivatalos Lapja, 1/2003-as szám – Alkotmányos alapokmány/okirat,; szerbül: Ustavna povelja).

### A szerződés felbontása nem teljesítés esetén

A kétoldali szerződéseknél, amikor az egyik fél nem tesz eleget kötelezettségének, a másik fél – amennyiben nem valami másról van szó – követelheti a kötelezettség teljesítését, vagy felbonthatja a szerződést egyszerű nyilatkozattal, amennyiben a szerződés felbontása nem következik magából a törvényből, de minden esetre joga van a kár megtérítésére. A választás joga a hitelezőt (szerbül: poverioc) illeti meg.

Amikor azonban a kötelezettség teljesítése bizonyos határidőn belül lényeges részét képezi a szerződésnek, az adós/kötelezett pedig ezen a határidőn belül nem tesz eleget kötelezettségének, a s.

*Folytatás a 6. oldalon*



szerződést a törvény alapján felbontják. A hitelező mégis hatályban hagyhatja a szerződést, ha a határidő leteltét követően, haladéktalanul tájékoztatja az adóst arról, hogy követeli a szerződés teljesítését

Amennyiben a hitelező követelte a teljesítést, de arra elfogadható határidőn belül nem került sor, kijelentheti, hogy felbontja/megszakítja a szerződést. Ezek a szabályok érvényesek akkor is, ha a szerződő felek előirányozták, hogy a szerződés felbontottnak számít abban az esetben, ha bizonyos határidőn belül nem történik meg a teljesítés, és ha a szerződés teljesítése meghatározott határidőn belül a dolog (munka) természeténél fogva lényeges részét képezi a szerződésnek. Amikor a kötelezettség teljesítése bizonyos határidőn belül nem képezi a szerződés lényeges részét, az adós fenntartja azt a jogát, hogy a határidő leteltét követően is eleget tegyen kötelezettségének, a hitelező pedig követelheti a szerződés teljesítését. Ha a hitelező szeretné felbontani a szerződést, megfelelő (alkalmas) utólagos határidőt kell hagynia az adósnak a teljesítésre. Amennyiben az adós az utólagosan megszabott határidőn belül sem teljesíti kötelezettségeit, fellépnek ugyanazok a következmények, mint abban az esetben, amikor a határidő lényeges részét képezi a szerződésnek.

A hitelező utólagos határidő megszabása nélkül is felbonthatja az adósával kötött szerződést, ha az adós magatartásából/viselkedéséből kikövetkeztethető, hogy kötelezettségét az utólag adott határidő lejártáig sem teljesíti. Amikor nyilvánvaló, hogy az egyik fél nem teljesíti a szerződésben vállalt kötelezettségét, a másik fél felbonthatja a szerződést és kártérítést követelhet.

A szerződés nem bontható fel a kötelezettségek csekély (kis, jelentéktelen) részének nem teljesítése esetén.

A szerződés felbontásával a felek mentesülnek kötelezettségeik alól, kivéve az esetleges okozott kár megtérítését. Amennyiben az egyik fél teljes egészében, vagy részben teljesítette a szerződést, joga van arra, hogy visszakapja azt, amit adott. Amennyiben mindkét félnek jogában áll visszakövetelni azt, amit adott, a kölcsönös visszaadást a kétoldali szerződések végrehajtásának szabályai szerint végzik. Mindkét fél térítéssel tartozik a másiknak azért a haszonért, amelyet időközben szerzett abból, amit köteles visszaadni, illetve megtéríteni. Az a fél, amelyik pénzt ad vissza, köteles késedelmi kamatot fizetni attól a naptól kezdve, amikor a kifizetést átvette.

### **A szerződés felbontása vagy megváltoztatása a körülmények változása miatt**

Ha a szerződés megkötését követően olyan körülmények lépnek fel, amelyek megnehezítik az egyik fél számára a kötelezettségek teljesítését, vagy miattuk nem valósítható meg a szerződés célja (értelme, tartalma), mégpedig egyik és másik esetben is oly mértékben, hogy nyilvánvalóvá válik, miszerint a szerződés többé már nem felel meg a szerződő felek elvárásainak, és az általános vélemény szerint is igazságtalan lenne hatályban tartani olyanként, amilyen, az a fél, amely számára megnehezült a kötelezettségek teljesítése, illetve az a fél, amely a megváltozott körülmények (feltételek) következtében nem tudja megvalósítani a szerződés célját, követelheti a szerződés felbontását (a kötelmi viszonyokról szóló törvény 133-ik szakasza).

A szerződés felbontása nem követelhető abban az esetben, ha az a fél, amely a megváltozott körülményekre hivatkozik, köteles volt a szerződés megkötésének pillanatában figyelembe venni ezeket a körülményeket, vagy elkerülhette, illetve kizárhatta azokat. Az a fél, amely a megváltozott körülmények miatt követeli a szerződés felbontását, köteles erről a szándékáról, azaz a szerződés felbontásának szándékáról tájékoztatni a másik felet, mielőtt tudomást szerzett ezeknek a körülményeknek a fennállásáról, ha pedig ezt nem tette meg, felelős a másik fél által elszenvedett kárért, azért mert ezt a követelését nem közölte vele időben.

### **A teljesítés lehetetlensége**

Amikor a kétoldali szerződésben az egyik fél kötelezettségeinek teljesítése lehetetlenné vált olyan események bekövetkezése miatt, amiért sem az egyik, sem a másik fél nem felelős, a másik fél kötelezettségei is megszűnnek, ha pedig ez valamit teljesített kötelezettségeiből, követelheti annak visszatérítését az alaptalanul megszerzett javak visszaadásának szabályai szerint.

Amikor részben nem teljesítés esete forog fenn olyan események következtében, amelyekért egyik fél sem felelős, a másik fél felbonthatja a szerződést, ha a részleges teljesítés nem felel meg szükségleteinek, különben a szerződés hatályban marad, a másik félnek pedig jogában áll követelni kötelezettségeinek arányos csökkentését

*Folytatás a 7. oldalon*



Amikor az egyik fél kötelezettségeinek teljesítése a kétoldali szerződés alapján olyan esemény miatt vált lehetetlenné, amelyért a másik fél felelős, kötelezettsége megszűnik, és fenntartja követeléseit a másik fél felé azzal, hogy az annyival csökken, amennyi haszna lett volna a saját kötelezettségei alóli felmentés esetén.

Mindezen túl, köteles a másik fél számára átengedni mindazokat a jogokat, amelyekkel harmadik személyek felé élhetett volna saját kötelezettsége tárgyával kapcsolatosan, amelynek teljesítése lehetetlenné vált.

### **Az aránytalan károsodás (Laesio enormis)**

Amennyiben a kétoldali szerződés megkötésének idején a szerződő felek közötti kötelezettségek egyértelműen aránytalanok voltak, a károsult fél követelheti a szerződés felbontását, amennyiben abban a pillanatban nem tudott és nem is kellett tudnia a valós értékről.

### **Az uzsoraszerződés**

Semmis az a szerződés, amelyben a szerződő fél kihasználta a másik szerződő fél szorult állapotát vagy nehéz anyagi helyzetét, annak tapasztalatlanságát, könnyelműségét vagy függőségét, a maga vagy harmadik személy számára olyan hasznot rögzített, amely nyilvánvaló aránytalanságban áll azzal, amit másnak adott, vagy tett, vagy pedig kötelezte arra, hogy adjon, vagy tegyen. ■

Háló Vajdasági Fejlesztési Alapítvány - Szabadka  
Vojvođanska Fondacija za razvoj "Halo" - Subotica  
Development Foundation of Vojvodina Halo - Subotica  
Age Mamužića 11, Subotica - Szabadka  
Tel.: +381 24 557 015, Fax: +381 24 555 775  
office@vfhalo.eu

Támogató:



**BETHLEN GÁBOR**  
Alapkezelő Nonprofit Zrt.

# Vállalkozói Tájékoztató

Szám: Április/1-2015

**Fontos információk a  
vállalkozók, iparosok,  
kft-k és mezőgazdasági  
termelők részére**

CIP - Katalogizacija u publikaciji  
Biblioteka Matice srpske, Novi Sad  
334.72  
PREDUZETNIČKI informator = Vállalkozói tájékoztató /  
felelős főszerkesztő Bunford Tivadar. - 2015, Április/ 1-2015. - Subotica :  
Háló Vajdasági Fejlesztési Alapítvány, 2015-. - 30 cm  
Mesečno. - Tekst na srp. i mađ. jeziku  
ISSN 2217-9623  
COBISS.SR-ID 2

**Friss törvény-  
módosítások és elő-  
írások, melyek megkönnyítik  
az Ön üzleti tevékenységét!**